

NYUGDÍJKORHATÁR ELŐTT

A legfontosabb tudnivalók a nyugdíj előtt álló munkatársak részére

Jogszábai háttér:
1997. évi LXXXI. törvény (Tny.),
168/1997. (X.6.) kormányrendelet (TnyR.)

<https://www.allamkincstar.gov.hu/nyugdij/Nyugdijfolyositas>
<https://kalkulator.onyf.hu/>

Nyugdíjkorhatár - Nyugdíjjogosultság

2022. január 1-től az **öregségi nyugdíj** igénylésére legkorábban a **65. életév** betöltésének napjától nyílik lehetőség.

Öregségi teljes nyugdíjra az jogosult, aki betöltötte az öregségi nyugdíjkorhatárt és legalább 20 év szolgálati idővel rendelkezik.

Akinek nincs 20 éve, de legalább 15 év szolgálati ideje van, öregségi résznyugdíjra lesz jogosult.

Aki nem rendelkezik betöltött 15 év szolgálati idővel, öregségi nyugdíjra sajnos nem lesz jogosult.

40 év jogosultsági idővel rendelkező nő korhatár betöltés nélkül igényelheti a **nők kedvezményes öregségi teljes nyugdíját**.

A fenti esetekben az öregségi nyugdíjmegállapítás feltétele a közalkalmazotti jogviszony megszüntetése.

Azon személyeknek, akik a közalkalmazotti jogviszonyuk mellett munkaviszonyuk is van (pl. MTA-n, alapítványi egyetemeken stb.) csak a közalkalmazotti jogviszonyukat kell megszüntetniük.

Nyugdíjazás előtt

2013. január 1-től bevezetésre került az adategyeztetési eljárás, melyet az 1954. december 31. után született korosztály részére hivatalból indított a Nyugdíjbiztosítási Főosztály.

Hivatalból az 1955. január 1 - 1963. december 31. között születettek kaptak értesítést és határozatot.

Egyénileg az ügyfélkapus regisztrációval rendelkezők is kezdeményezhetik az adategyeztetést életkortól függetlenül, egy alkalommal. (Korábban évente egy alkalommal lehetett adategyeztetést indítani.)

Az Értesítésre 60 napos határidőn belül lehet észrevételt tenni a hiányzó idő- és béradatokkal kapcsolatban. A hiányzó idő- és béradatok hiteles okmányok benyújtásával igazolhatók.

A Nyugdíjbiztosítási Főosztály nyilvántartásában a szakmunkásképző iskolák-, illetve a felsőfokú intézmények hallgatói jogviszonyairól, valamint a Magyar Honvédségnél sorkatonai szolgálat teljesítéséről nem található adat, mivel fenti foglalkoztatókra nem vonatkozott az adatszolgáltatási kötelezettség. Ezen időtartamokat a katonakönyv, bizonyítvány, szakmunkás bizonyítvány, leckekönyv, oklevél bemutatásával szolgálati időként ismeri el a Nyugdíjbiztosítási Főosztály.

A jelenleg hatályos jogszabályok alapján hivatalból az adategyeztetést a 62. életév betöltésekor indítja el a Kormányhivatal, az általa nyilvántartott adatok megküldésével, melyre észrevétel tehető. Az adategyeztetési folyamat Határozattal zárul.

Amennyiben a leckeönyv, katonakönyv, oklevél stb. nem kerül beküldésre az adategyeztetés során, akkor ezen időszakok a nyugdíjigényléssel egyidejűleg benyújthatók lesznek, és a szolgálati idő beszámításra fog kerülni.

Mire figyeljek?

Rendelkezem-e adategyeztetési Határozattal? Amennyiben igen, akkor a leigazolt adatok teljes körűen tartalmazzák-e az összes foglalkoztatómat, minden jogviszonyomat és 1988. január 1-től a munkabéradataimat?

Fontos tudnivalók:

-1988. január 1-től 1996. december 31-ig csak a főállásból kapott munkabérből kellett levonni a nyugdíjjárulékot, míg a mellékállásból, külső munkából (KK) származó keresetek nem képeztek nyugdíjjárulék alapot, ezért ezek a béradatok nem szerepelhetnek a nyilvántartásban.

1988. január 1 - 1992. február 29. között nem volt nyugdíjjárulék felsőhatár, így a teljes béradat beszámítódik az átlagkeresetbe.

1992. március 1 - 1996. december 31. között napi 2.500 forint volt a nyugdíjjárulék felsőhatár (912.500 forint/év, szökőévekben 915.000 forint/év).

1997. január 1-től december 31-ig 1.204.500 forint/év, 3.300 forint/nap
1998. január 1-től december 31-ig 1.565.850 forint/év, 4.290 forint/nap
1999. január 1-től december 31-ig 1.854.200 forint/év, 5.080 forint/nap
2000. január 1-től december 31-ig 2.020.320 forint/év, 5.520 forint/nap
2001. január 1-től december 31-ig 2.197.300 forint/év, 6.020 forint/nap
2002. január 1-től december 31-ig 2.368.850 forint/év, 6.490 forint/nap
2003. január 1-től december 31-ig 3.905.500 forint/év, 10.700 forint/nap
2004. január 1-től december 31-ig 5.307.000 forint/év, 14.500 forint/nap
2005. január 1-től december 31-ig 6.600.000 forint/év, 16.440 forint/nap
2006. január 1-től december 31-ig 6.325.450 forint/év, 17.330 forint/nap
2007. január 1-től december 31-ig 6.748.850 forint/év, 18.490 forint/nap
2008. január 1-től december 31-ig 7.137.000 forint /év, 19.500 forint/nap
2009. január 1-től december 31-ig 7.446.000 forint/év, 20.400 forint/nap
2010. január 1-től december 31-ig 7.453.000 forint/év, 20.420 forint/nap
2011. január 1-től december 31-ig 7.665.000 forint/év, 21.000 forint/nap
2012. január 1-től december 31-ig 7.492.000 forint/év, 21.700 forint/nap

Az éves járulékfelsőhatár összegét a kieső napok számával arányosan kell csökkenteni. Például: 2012-ben 180 nap fizetés nélküli szabadság (pl.: külföldi munkavállalás) és 20 nap keresőképtelen idő az éves 366 napot 200 nappal csökkenti, így az éves maximum (166 x 21.700) nyugdíjjárulékalapot képező kereset 3.602.200 forint lehet.

2013. január 1-től megszűnt a nyugdíjjárulék felsőhatár.

A fentiekből következik, hogy az SZJA bevallás béradatai és nyugdíjbiztosítási főosztály bérre vonatkozó adatai nem mutathatnak egyezőséget, hiszen a munkáltatóknak a nyugdíjjárulékalapot képező jövedelmeket kellett továbbítani a Nyilvántartási Főosztálynak, míg a NAV felé minden béradat továbbításra került.

Közalkalmazotti jogviszony megszüntetése nyugdíjba vonulásra tekintettel

A közalkalmazotti jogviszony nyugállományba vonulás okán megszűnhet felmentéssel és közös megegyezéssel.

1.) 65. életév betöltésekor

- a közalkalmazott kezdeményezi a jogviszonya felmentéssel történő megszüntetését
- amennyiben nem érkezik a munkáltató felé ilyen irányú megkeresés, úgy a foglalkoztató hivatalból indítja a felmentést.

A jelenleg érvényes jogszabályok értelmében főszabályként a nyugdíjkorhatár betöltését követően a közalkalmazott nem foglalkoztatható tovább, illetve újabb közalkalmazotti jogviszonyt sem létesíthet.

KIVÉTEL

Oktató-kutató munkakörben foglalkoztatottak 70. életévük betöltéséig foglalkoztathatóak.

- egyetemi tanárok, kutatóprofesszorok, valamint tudományos tanácsadók teljes munkaidőben,
- más oktatói, kutatói, tanári munkakörben állók részmunkaidőben.

Esetükben az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése után bármikor kérhető a jogviszony közös megegyezéssel történő megszüntetése vagy élhetnek a felmentés lehetőségével is.

2.) Közös megegyezéssel történő megszüntetéskor nem jár felmentési idő, azonban előnye, hogy már a körbetöltés napjától igényelhető a nyugdíj. Kezdeményezése írásban, az alábbi nyomtatványon történhet:

https://smartdoc.bme.hu/Kerelem_kozos_megegyezessel_torteno_megszunteteshez/Kerelem_kozos_megegyezessel_torteno_megszunteteshez.html

3.) A nők kedvezményes öregségi nyugdíját igénylők jogviszonya is a fentiekhez hasonló módon szüntethető meg. Írásban kérelmezniük kell jogviszonyuk felmentéssel vagy közös megegyezéssel történő megszüntetését. Esetükben a felmentési idő a 40 év jogosultsági idő megléte előtt kezdődik, ezért a felmentési kérelmük mellé csatolniuk kell a BFKH Nyugdíjbiztosítási Főosztálytól kapott adategyeztető „Határozatot” is.

Felmentési idő

Felmentés esetén a felmentési idő legalább hatvan nap, a nyolc hónapot azonban nem haladhatja meg. A felmentési idő hossza a közalkalmazotti jogviszonyban töltött idő függvénye. A felmentési idő 5 év közalkalmazotti jogviszony esetén kezd növekedni egy hónappal. (Például: 20 év közalkalmazotti jogviszony felmentési ideje 60 nap+4 hónap, de 30 év feletti közalkalmazotti jogviszonyban töltött idő már maximális 8 hónapos felmentést eredményez.)

Jogviszony hossza	Felmentési idő	
5 évnél rövidebb	60 nap	-
5 évnél több 10 évnél kevesebb	60 nap	+ 1 hó
10 évnél több 15 évnél kevesebb	60 nap	+ 2 hó
15 évnél több 20 évnél kevesebb	60 nap	+ 3 hó
20 évnél több 25 évnél kevesebb	60 nap	+ 4 hó
25 évnél több 30 évnél kevesebb	60 nap	+ 5 hó
30 év feletti	60 nap	+ 6 hó

A felmentési idő felére kötelező mentesíteni a munkavégzés alól a közalkalmazottat.

A felmentési idő teljes tartalma jogviszonyban töltött időnek minősül és növeli a szolgálati időt.

65. életév betöltését követő naptól minden egyes hónap 0,5 százalékkal növeli meg a kiszámított nyugdíj összegét, így a nyolc hónapos felmentési idő után négy százalékkal növekszik a kiszámított nyugdíjösszeg.

Nyugdíjigénylés, nyugdíjfolyósítás

Az öregségi nyugdíj megállapítására akkor nyílik lehetőség, ha az írásban benyújtásra kerül. (A korhatár betöltése és a jogviszony megszüntetése még nem indokolja az öregségi nyugdíj megállapítását, mely csakis írásbeli kérelemre indulhat).

Az öregségi nyugdíj megállapításáról Határozat készül, melyet a Nyugdíjbiztosítási Főosztály továbbít a kérelmezőnek és a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatósága felé.

Az öregségi nyugdíj megállapítását a kérelmező lakóhelye szerint illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szervként eljáró kormányhivaltól, az **„Öregségi nyugdíj, nők kedvezményes nyugdíja, rögzített nyugdíj” nyomtatványon** kell igényelni.

Az öregségi nyugdíjigényt személyesen, postán és elektronikusan is be lehet nyújtani.

- Személyesen a lakóhely vagy tartózkodási hely szerint illetékes fővárosi, vármegyei kormányhivatal ügyfélszolgálatán lehet benyújtani.
- Postán történő benyújtás esetén a borítékra a címzett kormányhivatal nevét és a 1916 Budapest egységes postacímet kell ráírni.
- Elektronikusan az elektronikus azonosítással rendelkező személyek a www.magyarorszag.hu honlapon is továbbíthatják az ellátás megállapítása iránti igényüket.

A BME Humánerőforrás Igazgatóságának Munkaügyi Osztályán nyugdíjügyintézés is történik, ahol Kánya Ágnes nyugdíjügyintézőnél történik a nyugdíjigény aláírása, aki személyen adja le az igényeket a MÁK Nyugdíjbiztosítási Főosztályán.

A nyugdíjak és a nyugdíjakkal azonos módon utalandó ellátások folyósítása a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóság feladata. A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság az ellátások folyósítását a megállapító szervtől érkező adatok beérkezését követő tizenhárom napon belül kezdi meg.

Az ellátások folyósítása mindig a tárgyhónapban történik. Az ellátásokat havonta, forintban utalják, legkorábban attól a naptól kezdve, amelytől azt megállapították, a jogosultság megszűnésének (megszüntetésének) napjáig, de - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - legfeljebb a jogosult elhalálzásának napját magában foglaló naptári hónap utolsó napjáig.

Az ellátásokat a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság nyugdíjfolyósítási törzsszám, mint azonosító szám alatt folyósítja. A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság az ellátás folyósításának megindításakor a nyugdíjfolyósítási törzsszám igazolására a jogosult számára igazolást ad ki.

A folyósítás megkezdésével egyidejűleg a folyósító szerv az alábbi iratokat küldi meg az ellátásban részesülő személy számára:

- a folyósított ellátás törzsszámáról szóló igazolás,
- a kedvezményes utazásra jogosító „Ellátottak utazási utalványa”, amennyiben erre a jogosultsága fennáll,
- kimutatás a folyósítás megkezdéséig már esedékessé vált és egy összegben kiutalt ellátásról, az esetleges levonásokról,
- tájékoztató az ellátásban részesülő személy bejelentési kötelezettségeiről, illetve a legfontosabb tudnivalókról.

A folyósítás módjáról a jogosultnak kell rendelkeznie. Választhatja a készpénzkifizetést vagy a bankszámlára utalást.

Mennyi idő alatt állapítják meg a nyugdíjat?

Az ügyintézési határidő 60 nap.

A megállapított nyugdíjat a döntés kiadását követő 13 napon belül a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóság folyósítja.

A nők 40 évével nyugdíjba menők kedvezményes BKV bérletet a Határozat kézhezvétele után tudnak vásárolni.

65. életév betöltésétől személyi igazolvány felmutatásával vehetők igénybe a tömegközlekedési járatok.

Hogyan számítják ki az öregségi nyugdíj összegét?

Az öregségi nyugdíj összege az elismert szolgálati időtől és az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegétől függ.

A nyugdíj alapját képező átlagkereset összege az 1988. január 1-jétől a nyugdíj megállapításának kezdő napjáig elért nettó kereset, jövedelem alapján kerül meghatározásra.

A nyugdíj összegét a szolgálati idő és a havi átlagkereset arányában az alábbiak szerint kell kiszámolni.

Szolgálati idő (betöltött év)	Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset százaléka
15 év	43%
16-25 év	további 2 % szolgálati évenként
26- 36 év	további 1% szolgálati évenként
37 – 40 év	további 1,5% szolgálati évenként
41 – 49 év	további 2 % szolgálati évenként
50 év, vagy ennél több	100%

Ha az igénylő legalább 20 év szolgálati idővel rendelkezik és a nyugdíjkorhatár betöltését követően a nyugdíj megállapítása nélkül további szolgálati időt szerez, akkor minden 30 nap után 0,5%-os nyugdíjnövelésben részesül. Kizárólag ebben az esetben lehet a megállapított nyugdíj összege a havi átlagkeresetnél magasabb.

Befolyásolja-e a magánnyugdíjpénztári tagság az öregségi nyugdíj összegét?

A magánnyugdíjpénztári tagság abban az esetben befolyásolja a nyugdíj összegét, ha az igénylő 2010. október 1-je előtti időszakra magánnyugdíjpénztári tagdíjat fizetett, és

- az öregségi nyugdíj megállapításakor a magán-nyugdíjpénztári tagsága fennáll, vagy
- a magán-nyugdíjpénztári tagsága úgy szűnt meg, hogy az egyéni számláján lévő összeget nem utalta át az államháztartás részére.

Ebben az esetben az öregségi nyugdíj csökkentett összegben kerül megállapításra.

A teljes összegű nyugdíj megállapítása érdekében vissza lehet lépni az állami nyugdíjrendszerbe a nyugdíj igénylésekor, vagy azt követően is. Ebben az esetben az átutalást követően az öregségi nyugdíj összege a megállapítás kezdő napjára visszamenőlegesen csökkentés nélkül kerül megállapításra.

Mit kell tenni, ha nem ért egyet a nyugdíjhatározattal?

Fellebbezésre nincs lehetőség. Ha a határozat jogszabálysértő, akkor ellene 30 napon belül kereset benyújtásával lehet kérni, hogy vizsgálja felül a lakóhely szerint illetékes közigazgatási kollégiummal működő törvényszék.

A keresetlevelet illetékmentesen a döntést hozó nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnél kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. A kereset elektronikus úton is előterjeszhető. A keresetlevelet elektronikus úton a <https://e-kormanyablak.kh.gov.hu/client> honlapon (IKR rendszer) keresztül lehet benyújtani.

Ügyintézés a BME-én

A Budapest Főváros Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Főosztályától kapott Adategyeztetési Határozattal a Humánerőforrás Igazgatóság Munkaügyi Osztályát kell keresni, ahol személyesen tájékozódhat lehetőségeiről.

Ügyintéző:

Kánya Ágnes

Telefon: +36-1-463-3908

E-mail: kanya.agnes@bme.hu